

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ W 2003 R. KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU STOWARZYSZENIA "WSPÓLNOTA POLSKA"

Krakowski Oddział Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w roku sprawozdawczym realizował zadania państwowe zlecone przez Senat RP i Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz kontynuował tzw. zadania własne Oddziału.

Działalność programowa, dyktowana potrzebami Polaków zamieszkałych za granicą, objęła takie dziedziny współpracy jak oświata (kursy językowe, wymiana międzyszkolna, kolonie wakacyjne, doksztalcanie zawodowe), kultura (występy artystów i zespołów, wystawy) oraz pomoc charytatywna.

W 2003 r. Krakowski Oddział SWP w ramach zadań zleconych pomagał ośrodkom polskim działającym na Ukrainie, Białorusi, Litwie, Łotwie, w Mołdawii, Rosji, Rumunii a także Czechach, Słowacji i Macedonii. W szerszym niż dotychczas zakresie Oddział współpracował z polonijnymi ośrodkami oświatowymi w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Brazylii. Wśród artystów gościliśmy przedstawicieli środowisk polonijnych z Australii, Szwecji, Austrii i Niemiec.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ODDZIAŁU

Zarząd Oddziału jest organem kierującym działalnością Oddziału wybieranym na okres trzech lat. W dniu 22 stycznia 2003 r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawcze – Wyborcze, na którym wybrano ponownie na stanowisko prezesa Oddziału prof. Zygmunta Kolendę oraz głosowano na kandydatów do Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej. Na pierwszym posiedzeniu ukonstytuował się następujący skład nowego Zarządu:

prof. Zygmunt Kolenda – prezes
dr Józef Wróbel – wiceprezes
Jerzy Petrus – skarbnik
Kazimierz Dobrzański – sekretarz
oraz członkowie: dr Krystyna Gąsowska, Teresa Starmach, Jan Paluch

W okresie sprawozdawczym odbyło się 9 posiedzeń Zarządu Oddziału, podczas których omawiano realizację zadań programowych oraz rozpatrywano bieżące sprawy dotyczące pracy Oddziału Krakowskiego.

Komisja Rewizyjna kontrolująca działalność finansową Oddziału i wpływ składek członkowskich pracowała w składzie: inż. Władysław Zawisłak (przewodniczący), dr Teresa Kondolewicz – Wilk, dr Ewa Lipińska, Wiesław Krawczyński i dr Jarosław Włodarczyk.

Członkowie Oddziału.

Funkcjonowanie Stowarzyszenia opiera się na zaangażowaniu i społecznej pomocy członków – osób zainteresowanych sytuacją rodaków mieszkających poza granicami kraju.

Liczba członków Oddziału Krakowskiego w 2003 roku wyniosła 275 osób w tym zrzeszonych w Kole Tatrzańskim w Zakopanem było 20 osób a w Kole Tarnowskim – 14 osób.

Biuro Oddziału Krakowskiego działa w oparciu o trzy zespoły: dział programowy, dział księgowy oraz dział administracyjno – gospodarczy.

PROGRAM POMOCY OŚWIATOWEJ

Wspieranie oświaty polskiej poza granicami kraju stanowi wiodący kierunek działalności programowej Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wśród zadań mających na celu pomoc polskim i polonijnym placówkom oświatowym znalazły się w 2003 roku wymienione poniżej zadania.

Wyposażenie przedszkoli i szkół z polskim językiem wykładowym w pomoce dydaktyczne.

Pomocą objęto 22 ośrodki na Ukrainie, tj.: Borysław, Czerniowce, Drohobycz, Gródek Podolski, Jaworów, Kamieniec Podolski, Kołomyja, Lwów (szkoła nr 10 i 24), Mikołajów, Mościska, Nadwórna, Sambor, Sądowa Wisznia, Sasiadowice, Stanisławów, Stryj, Strzelczycka, Tarnopol, Truskawiec, Żydaczów, Żółkiew.

Do ośrodków nauczania jęz. polskiego w wymienionych miejscowościach przekazano podręczniki, lektury szkolne, słowniki, encyklopedie, mapy i atlasy, kasety video z filmami polskimi oraz pomoce dydaktyczne (tablice, plansze).

Pobyty edukacyjne uczniów szkół polskich z Mołdawii, Litwy i Ukrainy.

Pobyty edukacyjne uczniów szkół lub klas polskich mają na celu pogłębienie znajomości języka polskiego oraz zapoznanie się z osiągnięciami polskiej historii i kultury. Codzienny kontakt z polskimi rówieśnikami w czasie zajęć szkolnych i poza nimi stwarza możliwość doskonalenia języka polskiego w praktyce. Pobytom uczniów w Polsce towarzyszy program kulturalny i krajoznawczy.

W 2003 roku w ramach pobytów edukacyjnych Oddział Krakowski zorganizował:

- pobyt 20 uczniów polskiej szkoły sobotnio – niedzielnej z Użgorodu (12 – 15.V)
- przyjazd 34 uczniów ze szkoły sportowej w Ejszyszkach do Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych w Krakowie (24 – 27.IV)
- pobyt 25 uczniów Polskiej Szkoły Średniej z Dyneburga w Białym Dunajcu (7 – 21. X), współorganizatorem zadania było Koło Tatrzańskie Oddziału Krakowskiego, które pozyskało licznych sponsorów pobytu dzieci na terenie Podhala
- pobyt 18 uczniów Szkoły Średniej ze Lwowa w Liceum Ogólnokształcącym w Wieliczce i Gimnazjum w Szarowie (15 – 20.X)
- wizyta 23 uczniów Szkoły Średniej nr 10 ze Lwowa w Krakowie w VII Liceum Ogólnokształcącym (20 – 25.X)
- pobyt 22 uczniów z klas polskich przy Liceum M. Gogoła w Kiszyniowie (Mołdawia) w Żębie na Podhalu (5 – 16.XI)
- przyjazd 40 osobowej grupy uczniów z wileńskiej Szkoły Średniej im. W. Syrokomli do Gimnazjum nr 29 w Krakowie (21 – 28.XI).

Wymiana międzyszkolna dzieci i młodzieży ze szkół Krakowa i regionu ze szkołami z Mołdawii, Ukrainy i Litwy.

Zadanie to jest kontynuacją współpracy między szkołami zapoczątkowanej w ramach programu szkół partnerskich. Dzięki niemu możliwa jest wymiana doświadczeń między szkołami oraz nawiązanie bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami.

W roku sprawozdawczym przy współpracy ze szkołami z regionu Małopolski i Podhala Oddział Krakowski zrealizował:

- pobyt 31 uczniów z VII LO z Krakowa w Szkole nr 10 we Lwowie (23 – 26.IV)
- wyjazd 33 uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych do Szkoły Sportowej w Ejszyszkach na Litwie (20 – 24.XI)
- pobyt 33 uczniów VI Gimnazjum Akademickiego i VIII Liceum Akademickiego w Szkole nr 24 w Stanisławowie na Ukrainie (11 – 16. IX)

- pobyt 92 uczniów z Gimnazjum nr 1 na Ukrainie w miejscowościach Gródek Podolski i Stanisławów (22 – 28.IX)
- wyjazd 44 osobowej grupy uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 117 i 157 na Litwę do szkół w Tarakańce, Rostynianach i Płacieniszkach w dniach 24 – 28. IX
- pobyt 65 uczniów Technikum Hotelarskiego z Zakopanem na Litwie wśród rówieśników uczęszczających do Polskiej Szkoły Średniej im. A. Mickiewicza (13 – 18. X i 22 – 28.X)
- pobyt 46 uczniów Szkoły Podstawowej z Będkowiec i Gimnazjum z Białego Kościoła na Ukrainie w ramach współpracy z polskimi szkołkami sobotnio – niedzielnymi w Bolechowie, Dolinie i Kałuszu (24 – 28.XI).

Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy „Skamandryci”

Konkurs adresowany był do dzieci i młodzieży uczęszczającej do polskich szkółek sobotnio – niedzielnych lub szkół z językiem polskim na Ukrainie. W przesłuchaniach które odbyły się w Mościskach, Stanisławowie i Złoczowie w dniach 15 – 18 maja udział wzięły 123 osoby. Współorganizatorem konkursu było Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej Oddział w Mościskach i Stanisławowie oraz krakowskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Ziemi Złoczowskiej „Klub Złoczowski”.

Szkoła Letnia dla młodzieży ze Wschodu i Zachodu.

Jest to wakacyjny kurs doskonalenia znajomości języka polskiego połączony z realizacją ciekawego programu kulturalno – rekreacyjnego (zwiedzanie zabytków Krakowa, wycieczki krajoznawcze, zajęcia sportowe) W Szkole Letniej, która trwała od 10 do 23 sierpnia, uczestniczyła młodzieży z Węgier, Litwy, Łotwy, Białorusi, Ukrainy, Estonii, Macedonii i Słowacji – w sumie 28 osób.

Kurs języka polskiego dla Polonii z Ameryki Łacińskiej.

Jest to jedyna tego rodzaju propozycja programowa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dla Polonii z krajów Ameryki Łacińskiej. Na siódmy z kolei kurs, który odbył się w terminie od 29 czerwca do 19 lipca przyjechało 15 Brazylijczyków polskiego pochodzenia zamieszkałych w Sao Paulo i Kurytybie. Zadaniem kursu jest doskonalenie znajomości języka polskiego oraz poznanie polskiej kultury poprzez zwiedzanie zabytków Krakowa i wycieczki krajoznawcze (Częstochowa, Wieliczka). Zajęcia językowe opracowali i poprowadzili wykładowcy Instytutu Studiów Polonijnych i Etnicznych UJ.

Kolonie językowe w na Ukrainie i w Mołdawii.

Polegają na organizacji wakacyjnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży pochodzących z polskich rodzin w kraju ich zamieszkania. Stosunkowo niskie koszty organizacyjne pozwalają na objęcie tego rodzaju wypoczynkiem większej liczby dzieci niż w przypadku kolonii organizowanych w Polsce. Aktywny wypoczynek dzieci zawsze połączony jest z doskonaleniem znajomości języka polskiego.

W ramach zadania Oddział Krakowski zorganizował przy współpracy ze Stowarzyszeniem Dom Polski w Bielicach kolonię w Siergiejewce na Mołdawii dla 100 dzieci (8 – 21.VIII) , a przy współpracy z Parafią Rzymsko – Katolicką w Dolinie na Ukrainie kolonię dla 200 dzieci polskiego pochodzenia z archidiecezji lwowskiej.

Kursy wakacyjno – oświatowe dla dzieci i młodzieży na Ukrainie.

W ramach praktyk pedagogicznych studenci uczelni krakowskich wyjeżdżają co roku na Ukrainę, gdzie w małych miejscowościach zamieszkałych przez rodziny polskiego pochodzenia organizują wakacyjne kursy dla dzieci i młodzieży zainteresowanych nauką języka polskiego. W roku sprawozdawczym 18 studentek Uniwersytetu Jagiellońskiego pracowało w rejonie winnickim, podolskim, żytomierskim, chmielnickim i odeskim.

Ciekawa formuła prowadzenia zajęć językowych poprzez gry, zabawy, wycieczki czy konkursy z nagrodami sprawia, że dla wielu dzieci kursy oświatowe są atrakcyjnymi wakacjami mobilizującymi do nauki języka polskiego. Na zajęcia przychodzą też osoby starsze, które chcą w ten sposób podtrzymać kontakt z kulturą polską. Ogółem w zajęciach językowych na Ukrainie uczestniczyło 345 osób.

Kolonie polonijne.

Kolonie polonijne organizowane są co roku przez Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Kolonie przeznaczone są dla dzieci polskiego pochodzenia oraz uczestników krajowych w wieku 10 – 15 lat. Program kolonii polonijnych uwzględnia zajęcia oświatowe oraz kulturalno – rekreacyjne. Pobyt na koloniach jest formą wyróżnienia za dobre wyniki w nauce języka polskiego oraz za działalność w polonijnych zespołach artystycznych lub klubach sportowych.

Krakowski Oddział SWP wspólnie z Caritas Archidiecezji Krakowskiej zorganizował w roku sprawozdawczym kolonię dla 75 dzieci z rejonu Dzierżyńska na Ukrainie oraz dla 40 dzieci z Mołdawii. Kolonie zorganizowano w ośrodku kolonijnym w Zakrzowie w dwóch 14 dniowych turnusach.

Krakowski Klub Studentów Polonijnych.

Działa przy Oddziale Krakowskim od siedmiu lat i zrzesza ponad dwieście osób polskiego pochodzenia studiujących na krakowskich uczelniach. Członkowie klubu pochodzą z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Kazachstanu, Litwy, Łotwy, Estonii, Rumunii, Uzbekistanu, oraz Mołdawii. Celem Klubu jest pomoc w organizacji zadań programowych Oddziału oraz spotkania adaptacyjne i integracyjne ze studentami polonijnymi rozpoczynającymi studia w Krakowie. Służą temu wspólne wyjścia do kina i teatru, wycieczki krajoznawcze (Kraków, Łańcut, Turbacz) oraz spotkania andrzejkowe i opłatkowe.

Kursy metodyczne dla nauczycieli języka polskiego.

Na prośbę polonijnych placówek oświatowych Oddział Krakowski zorganizował przy współpracy pracowników Katedry Języka Polskiego jako Obcego (Instytut Studiów Polonijnych i Etnicznych UJ) kursy metodyczne dla nauczycieli języka polskiego.

Kursy zorganizowane pod hasłem „Testowanie znajomości języka polskiego jako obcego” odbyły się w Chicago (31.V-1.VI) i w Nowym Jorku (25 – 26.X). Uczestniczyło w nich ogółem 92 nauczycieli szkół polonijnych z Chicago, Nowego Jorku, New Jersey, Rhode Island, Massachusetts i Maryland. Współorganizatorami kursów były konsulaty RP w Chicago i Nowym Jorku oraz Komisja Oświatowa Kongresu Polonii Amerykańskiej i Fundacja Adama Mickiewicza Uniwersytetu Columbia.

W ramach zadania Oddział Krakowski dofinansował również konferencję metodyczną dla nauczycieli polskich w Wielkiej Brytanii, która odbyła się 25 października w Londynie. Uczestniczyło w niej 64 nauczycieli.

Forum historyków i nauczycieli historii z Europy Środkowo – Wschodniej.

Zadanie organizowane w trzyletnich cyklach wykładowych ma na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych historyków polskich pracujących na Wschodzie.

Forum które odbyło się w dniach 19 – 23.XI poświęcone było aktywnym metodom nauczania historii. Pracownicy naukowcy Instytutu Historii Akademii Pedagogicznej w Krakowie zaprezentowali uczestnikom forum autorskie programy nauczania historii z wykorzystaniem np. komputera, filmu dokumentalnego czy biografii. Wymianie doświadczeń dydaktycznych służyły także hospitacje lekcji historii w szkołach.

PROGRAM WSPIERANIA KULTURY

Celem programu jest wspieranie wszelkich przejawów aktywności środowisk polskich i polonijnych poza granicami kraju polegających na kultywowaniu tradycji oraz utrwalaniu elementów kultury polskiej.

Koncerty artystów polskich i polonijnych w krakowskim Domu Polonii.

Zadanie to umożliwi mieszkańcom Krakowa poznanie dorobku artystycznego twórców i artystów żyjących poza granicami kraju.

W 2003 roku Oddział Krakowski zorganizował:

- koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Mazury” z Londynu – 4.VIII
- koncert Chóru „Nadzieja” z Kałusza (Ukraina) – 18.VI
- koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez” z Melbourne (Australia) – 29.V
- koncert chóru „Młode Liście” z Baru (Ukraina) – 21.X
- prezentacja tomiku wierszy „Gdzie bym nie był...” polonijnego poety Ferdynanda Hebała mieszkającego w Stanach Zjednoczonych (5.XI)
- występ młodzieżowych zespołów „Iskierka” i „Dzwoneczek” z Ukrainy (51 osób) w ramach dnia lwowskiego na Targach Bożonarodzeniowych w Krakowie – 14.XII

Forum Kultury Kresowej

Zadanie zorganizowane przez Biuro Oddziału po raz pierwszy miało na celu przedstawienie mieszkańcom Krakowa szeroko rozumianej kultury kresowej.

W forum uczestniczyło ogółem 140 osób. Byli wśród nich artyści indywidualni jak i zespoły z Ukrainy, Litwy, Białorusi i Rosji. W repertuarze klasycznym (F. Chopin, S. Moniuszko, K. Penderecki) zaprezentowali się zawodowi muzycy, utalentowani studenci uczelni muzycznych, a także artyści amatorzy będący laureatami międzynarodowych konkursów. Uczestnicy sześciu koncertów oprócz muzyki poważnej usłyszeli również standardy muzyki rozrywkowej, pieśni patriotyczne, pieśni staropolskie, a także polską muzykę ludową zaprezentowaną w nowej, oryginalnej aranżacji.

Założeniem organizatorów forum było ukazanie wielokulturowości muzyki kresowej, wzajemnego przenikania się tradycji muzycznej narodów zamieszkałych na terenie byłych kresów Polski. W ramach forum odbyły się także warsztaty poetyckie dla grupy poetów polskiego pochodzenia z Ukrainy.

Przy organizacji zadania Oddział Krakowski współpracował z Fundacją Lutnia Staropolska, Śródmiejskim Ośrodkiem Kultury, Urzędem Gminy Bochni oraz Fundacją Promocji Miasta Krakowa.

Wystawy twórców polonijnych w krakowskiej Galerii Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" reprezentują różne kierunki i style we współczesnym malarstwie. Przybliżają środowisku krajowemu artystów polskiego pochodzenia tworzących na co dzień za granicą.

W 2003 r. mieszkańcy Krakowa i turyści mogli obejrzeć prace:

- Urszuli Filek z Austrii (17.VI – 5.VII) – wystawa malarstwa
- Hanny Gumowskiej ze Szwecji (9 – 30.VII) – wystawa malarstwa
- Ewy Chodkiewicz – Świder z USA (16.IX – 11.X) – wystawa obrazów cyfrowych
- Marka Schroetera z Niemiec (5 – 25.XI) – wystawa malarstwa
- Carii Tomczykowskiej z USA (1 – 16.XII) – wystawa fotografii
- prace malarzy Lwowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych (15 – 31.X)
- oraz wystawę fotograficzną zatytułowaną Drohobycz – Miasto Szulza w fotografii i dawnych pocztówkach (6 – 23.VIII)

PROGRAM WSPIERANIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH I POLSKICH ZA GRANICĄ

Oddział Krakowski SWP współpracuje z licznymi organizacjami polskimi i polonijnymi działającymi na całym świecie. W miarę naszych możliwości służymy im pomocą w zakresie merytorycznym i finansowym oraz pośredniczymy w kontaktach z władzami i instytucjami różnego szczebla na terenie Małopolski.

Spotkania polonijne z przedstawicielami i działaczami organizacji polskich ze Wschodu i Zachodu organizowane są przez cały rok w Domu Polonii i Biurze Oddziału. Spotkania te podyktowane są koniecznością stałych kontaktów służących wymianie doświadczeń, informacji oraz uzgodnień programowych.

W roku 2003 przedstawiciele Biura oraz Zarządu Oddziału Krakowskiego spotkali się z działaczami polskimi i polonijnymi z następujących krajów: Ukraina (20 osób), Wielka Brytania (2 osoby), Dania (1 osoba), Francja (1 osoba), Kazachstan (1 osoba), Litwa (1 osoba), Białoruś (3 osoby).

W ramach zadania przedstawiciele Oddziału spotykali się z polskimi i polonijnymi grupami turystycznymi przyjeżdżającymi na wycieczki krajoznawcze do Krakowa i okolic. Oddział dofinansowywał pobyt takich grup opłacając przewodnika po Krakowie, bilety wstępu do muzeów i zabytków, wyżywienie lub nocleg.

W roku sprawozdawczym gościliśmy w Domu Polonii grupy z Ukrainy (Kalinówka, Złoczów, Czerniowce, Kicmań, D. Piotrowce), Białorusi (Lachowicze, Zelwa, Mohylew), Litwy (Wilno) i Wielkiej Brytanii (Amersham). Były to ogółem 192 osoby.

Przedstawiciele Oddziału w ramach zagranicznych delegacji służbowych zwizytowali środowiska polskie na Ukrainie (Złoczów, Dolina, Bolechów, Kałusz, Lwów) w Rumuni (Suczawa), Czechach (Czeski Cieszyn), Rosji (Archangielsk), Wlk. Brytanii (Londyn) i Stanach Zjednoczonych (Orchanlake).

W dniach 11 – 14 X miał miejsce wyjazd 27 aktorów Teatru Słowa pod Krzyżem na Ukrainę do miejscowości Miżyniec, Sambor, Mościska, Łanowice, Wojutyce zamieszkałych przez osoby polskiego pochodzenia.

PROGRAM POMOCY CHARYTATYWNEJ

Obejmuje różnorodne działania na rzecz osób polskiego pochodzenia ze Wschodu znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach zadania Oddział udziela zapomóg finansowych, pokrywa koszty leczenia szpitalnego i konsultacji lekarskich, dofinansowuje zakup lekarstw, organizuje pomoc charytatywną do środowisk polskich na Wschodzie oraz obejmuje pomocą repatriantów zamieszkałych na terenie województwa małopolskiego.

Zapomogi i pomoc rzeczowa dla osób indywidualnych.

Krakowski Oddział SWP udzielił jednorazowych zapomóg pieniężnych osobom polskiego pochodzenia znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej lub pozbawionym środków do życia. W roku sprawozdawczym udzielono pomocy 52 starszym osobom z Mołdawii, 10 osobowej grupie polskich dzieci z Porzecza na Białorusi, 15 osobom z Ukrainy, 1 osobie z Rosji i 1 z Kazachstanu.

Dofinansowanie kosztów leczenia szpitalnego, badań i konsultacji.

W ramach zadania Oddział Krakowski dofinansował koszty zabiegów operacyjnych bądź badań lekarskich dzieci i dorosłych polskiego pochodzenia zamieszkałych na Ukrainie (16 osób), Litwie (1 osoba) i w Uzbekistanie (1 osoba). Dzięki współpracy lekarzy krakowskich i zrozumieniu przez nich trudnej sytuacji materialnej Polaków ze Wschodu możliwe było przeprowadzanie bezpłatnych konsultacji oraz zastosowaniu minimalnych opłat za przeprowadzane zabiegi. W roku sprawozdawczym Oddział współpracował na terenie Krakowa z Dziecięcym Szpitalem Klinicznym, Centrum Diagnostyczno – Lecznicy,

Małopolskim Centrum Medycznym, Centrum Onkologicznym CM UJ , Medycznym Centrum Laboratoryjnym „Atopia” oraz lekarzami ze Stowarzyszenia „Lekarze Nadziei”.

Pokrycie kosztów hospitalizacji oraz zabiegów operacyjnych zarówno w miejscu zamieszkania jak i w szpitalach krakowskich. Bardzo często są to ciężkie przypadki chorób wymagające leczenia w wysoko wyspecjalizowanych ośrodkach medycznych. W roku sprawozdawczym Oddział dofinansował leczenie 10 osób z Ukrainy i 1 osoby z Mołdawii. Na terenie Krakowa zabiegi operacyjne odbyły się w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym i Klinice Hematologii Szpitala Uniwersyteckiego.

Organizowanie pomocy charytatywnej do środowisk polskich na Wschodzie.

Zorganizowana przez Oddział Krakowski SWP akcja pomocy charytatywnej objęła 1293 osoby z terenu całej Ukrainy. Działając za pośrednictwem polskich organizacji, parafii rzymsko – katolickich lub organizując służbowe wyjazdy przedstawiciele Oddziału dotarli do najbardziej potrzebujących osób zamieszkałych w: Bolechowie, Borysławie, Bóbrce, Brodzie, Czortkowie, Dolinie, Dobromilu, Drohobyczu, Dunajowie, Dzierżyńsku, Gródku Jagiellońskim, Gródku Podolskim, Lwowie (pomoc otrzymali m.in. członkowie Miejskiej Organizacji Weteranów Polskich II Wojny Światowej i Osób Represjonowanych, Polskie Towarzystwo Opieki nad Grobami Wojskowymi we Lwowie), Janowie, Jaworowie, Kałuszu, Kamiennym Brodzie, Kamionce Busku, Mościskach, Rudkach, Samborze, Sądowicach, Sądowej Wiszni, Stanisławowie, Strzelczyskach, Stryju, Tarnopolu, Truskawcu, Złoczowie, Żółkwi, Żydaczowie, Żytomierzu (SS. Palotyńki, Stowarzyszenie Weteranów Wojska Polskiego).

Organizacja transportów z pomocą humanitarną.

Oddział Krakowski wspólnie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci z Wadami Serca „Cor Infantis” sfinansował zakup lekarstw dla dzieci polskich z obszaru Bukowiny rumuńskiej (Suczawa, Góra Humurułu, Nowy Sołonec, Paltinoasa, Kaczyka). Lekarze krakowscy, którzy pojechali z transportem (24 – 28.VI) przebadali grupę około 100 dzieci polskiego pochodzenia. Uzgodniono warunki dalszej pomocy w zakresie ich leczenia oraz ewentualnej możliwości przeprowadzenia zabiegów operacyjnych w Polsce.

Współpracując ze Stowarzyszeniem „Lekarze Nadziei” Oddział zorganizował również transport pomocy medycznej dla ludności polskiej na Ukrainie. Do ośrodków polskich w Mościskach, Czerniowcach, Storożyńcu, Kołomyży i Samborze przekazano pomoc w postaci lekarstw, sprzętu rehabilitacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych oraz sprzętu rekreacyjnego dla szkółek polskich. Wyjazd odbył się w dniach 16 – 21.X.

Organizowanie przyjazdów osób starszych do Polski.

Pielgrzymki do znanych w Polsce ośrodków kultu religijnego (Jasna Góra, Kalwaria Zebrzydowska, Czerna, Wadowice, Łagiewniki) są formą odwiedzin kraju przez starsze pokolenie Polaków żyjących na Wschodzie. W 2003 roku Oddział Krakowski zorganizował:

- pielgrzymkę 46 osobowej grupy z Towarzystwa Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza działającej w Czerniowcach, Storożyńcu, Starej Hucie, D. Piotrowcach, Pance, Zastawnie i Kocmaniu na Ukrainie (18 – 22.VIII)
- pielgrzymkę 7 osób z Zaporozża na Ukrainie (9 – 13. IX)
- pobyt pielgrzymkowy 44 osób z Mołdawii (Bielce, Kiszyniów, Rybnica, Styrca) w terminie 15 – 20. IX
- pobyt pielgrzymkowy 19 osób z Tomsku (Rosja), współorganizatorem zadania był Warszawski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (30.IX – 3.X)
- pobyt 32 osobowej grupy pielgrzymkowej z Mińska na Białorusi (30.IX – 5.X)

- oraz pielgrzymkę 19 starszych osób z Ukrainy (Bolechów, Dolina, Kałusz) w dniach 24 – 28.XI

Pomoc dla repatriantów.

Pomoc dotyczy rodzin repatriantów nie objętych pomocą państwową. W roku sprawozdawczym Oddział Krakowski przyznał jednorazowe zapomogi finansowe dla 22 osób mieszkających na terenie gminy Kraków. Pomoc została przeznaczona na pokrycie kosztów opłat administracyjnych, opłacenie kolonii wakacyjnych oraz na zapomogi dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

PROGRAM PROMOCJI SPRAW POLONIJNYCH ZA GRANICĄ I W KRAJU

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w ramach promocji spraw polonijnych organizuje oraz współuczestniczy w organizacji konferencji naukowych poświęconych Polakom i Polonii. Do udziału w nich zapraszane są osoby zawodowo zajmujące się problematyką polonijną oraz przedstawiciele środowisk polskich zza granicy.

Konferencja naukowa „Polonia a Unia Europejska”.

Perspektywa bliskiego członkostwa Polski w Unii Europejskiej zachęciła Oddział Krakowski do dokonania przeglądu informacji na temat dalszej współpracy i działań na rzecz środowisk polskich i polonijnych w nowej sytuacji prawnej i politycznej w jakiej znajdzie się Polska po wejściu do UE. Konferencja pod hasłem „Polonia a Unia Europejska. Nowa jakość współpracy” odbyła się w krakowskim Domu Polonii w dniach 23 – 26.X.

Patronat honorowy nad konferencją objął Marszałek Senatu prof. Longin Pastusiak.

Przedmiotem obrad były zagadnienia dotyczące m.in. oświaty polskojęzycznej w krajach zamieszkania i dostępu do szkół wyższych w Polsce na nowych zasadach, podtrzymywania kultury i tożsamości narodowej przez osoby polskiego pochodzenia, języka polskiego jako jednego z języków Unii Europejskiej. Poruszano również kwestie obywatelstwa, repatriacji oraz wiz dla obywateli polskich.

Do udziału w konferencji zaproszono 31 przedstawicieli środowisk polskich i polonijnych z Europy Środkowo – Wschodniej i Europy Zachodniej oraz 44 uczestników krajowych wśród których byli przedstawiciele MSZ, MENiS oraz MSWiA.

ŚRODKI FINANSOWE I RZECZOWE POZYSKANE PRZEZ KRAKOWSKI ODDZIAŁ STOWARZYSZENIA „WSPÓLNOTA POLSKA” W 2003 r.

Przy okazji realizacji zadań państwowych zleconych przez Senat RP Oddział Krakowski stara się o pozyskanie dotacji finansowych lub pomocy rzeczowej, którą przeznacza na pomoc dla polskich środowisk na Wschodzie.

Akcja „Opuszczeni Polacy we Lwowie i na Kresach”

Od grudnia 1998 roku trwa akcja „Opuszczeni Polacy we Lwowie i na Kresach Południowo – Wschodnich”, której celem jest objęcie stałą opieką i pomocą finansową ludzi w podeszłym wieku, schorowanych, żyjących w ciężkich warunkach materialnych. W ramach akcji pomocą objęto 660 osób mieszkających we Lwowie, a także w Bolechowie, Borysławiu, Bóbrce, Czortkowie, Dobromilu, Dolinie, Drohobyczu, Dunajowie, Gródku Jagiellońskim, Janowie, Jaworowie, Kamionce Busce, Kałuszu, Mościskach, Rudkach, Samborze, Sądowicach, Sądowej Wiszni, Stanisławowie, Stryju, Strzelczyskach, Tarnopolu, Truskawcu, Złoczowie, Żydaczowie, Żółkwi,

Komisja Charytatywna działająca społecznie przy Oddziale Krakowskim odwiedza dwa razy do roku swoich podopiecznych przekazując im bezpośrednio zapomogi finansowe, a także potrzebne lekarstwa i środki higieny. Dla osób obłożnie chorych zatrudniono spośród miejscowych Polaków opiekunów oraz zapewniono im stałą opiekę lekarską.

Lekarstwa dla środowisk polskich na Wschodzie.

Co roku w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowisk polskich na Wschodzie Oddział Krakowski pozyskuje z dwóch Aptek Darów działających przy Stowarzyszeniu Pomocy Obywatelskiej im. Anny Fiszerowej (ul. Na Błonie 1) oraz przy Stowarzyszeniu „Lekarze Nadziei” (Os. Dywizjonu 303) liczne paczki z podstawowymi i specjalistycznymi lekarami.

Książki pozyskane dla środowisk polskich na Wschodzie.

Spółeczny Instytut Wydawniczy „Znak” przekazał w 2003 r. nieodpłatnie nowe książki z przeznaczeniem dla szkół, bibliotek i organizacji polskich działających na Wschodzie: Wśród ofiarowanych książek znalazły się podręczniki, lektury szkolne, polska literatura piękna i beletrystyka.

Materiały piśmiennicze oraz książki i albumy przekazały dzieciom z Ukrainy – uczestnikom kolonii polonijnych Firma Wydawnicza „Czwórka” oraz KZ NSZZ Solidarność AGH.

Bezpłatny wstęp na Wawel.

Dzięki życzliwości dyrekcji Zamku Królewskiego na Wawelu wszystkie polskie grupy ze Wschodu miały zapewnione bezpłatne wejście do komnat wawelskich i na stałe ekspozycje. W roku sprawozdawczym z bezpłatnego wejścia na Wawel skorzystało kilkanaście grup polskich, które odwiedziły Kraków.

Z biletów ulgowych korzystają grupy pielgrzymkowe odwiedzające Katedrę na Wawelu i Bazylikę Mariacką.

Bezpłatny wstęp do Kopalni Soli w Wieliczce.

Dzięki zaangażowaniu członka Zarządu Oddziału p. Jana Palucha Oddział zawarł z Dyrekcją Kopalni Soli w Wieliczce umowę, w której Kopalnia odstępuje od pobierania opłaty biletowej za zwiedzanie trasy turystycznej przez zorganizowane grupy polskie ze Wschodu. W roku 2003 r. z możliwości tej skorzystało 48 osób.

Dofinansowanie wystaw.

Artyści polonijni, których wystawy organizowane są w galerii Domu Polonii z własnych środków pokrywają koszty transportu prac, często też finansują druk katalogu i zaproszeń. Oddział Krakowski pozyskuje także środki finansowe na organizację wystaw z Wydziału Kultury Urzędu Miasta Krakowa.

Wpłaty celowe.

W 2003 roku kilkadziesiąt osób fizycznych jak również firm i stowarzyszeń dokonało wpłat celowych z przeznaczeniem na:

- zapomogi finansowe dla konkretnych osób z Ukrainy i Kazachstanu znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
- pomoc polskim szkołom i nauczycielom pracującym na Ukrainie ;
- pomoc repatriantom mieszkającym na terenie gminy Kraków;
- zakup butów dla dzieci z Ukrainy.

Ogólna wartość środków rzeczowych i finansowych pozyskanych w 2003 roku przez Oddział Krakowski wyniosła 197. 551,51 zł.

Podsumowując działalność Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 roku należy podkreślić, iż przyjęty program w zakresie działalności merytorycznej został zrealizowany w całości.

Za Zarząd Oddziału

Prezes
prof. Zygmunt Kolenda